

**Тетяна Гранчак,**

д-р наук із соц. комунікацій, ст. наук. співроб.,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

## **ДИСЦИПЛІНИ АНАЛІТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»**

Стаття присвячена висвітленню питання модернізації сучасної бібліотечної освіти, розробки освітніх програм у рамках підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» з досвіду кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Київського національного університету культури і мистецтв. Обґрунтовано актуальність і перспективність посилення аналітичного компонента в програмі підготовки бакалаврів інформаційної, бібліотечної та архівної справи в контексті необхідності кадрового забезпечення інформаційно-аналітичного напрямку діяльності наукових бібліотек.

*Ключові слова:* бібліотечна освіта, КНУКіМ, ІБАС, інформаційна аналітика, наукові бібліотеки, інформаційно-аналітична діяльність, бакалавр.

Перехід до інформаційного суспільства, який проявляється в останні роки дедалі чіткіше, актуалізує пошуки відповіді на питання стосовно напрацювання ефективних методик і технологій використання наявної інформації, а не лише надання до неї доступу. Саме управління знаннями, відповідно до численних теорій інформаційного суспільства, є його ключовою відмінністю від попередньої доби, важливим стає не абстрактне знання якогось факту, а вміння використати це знання на практиці. У цьому контексті підвищується цінність і затребуваність аналітичного забезпечення суспільних процесів, у першу чергу процесу управління суспільним розвитком, підготовка наявних у суспільстві інформації та знань до їх ефективного використання.

Ринок аналітики широкий, це:

– політика (підготовка інформаційного підґрунтя ухвалення рішень

для урядових структур різного рівня, для політичних партій, окремих політиків, захист інформаційного простору, виявлення й нейтралізація інформаційних маніпуляцій тощо);

- бізнес (аналіз попиту, збуту, аналіз ефективності просування продуктів, організації роботи фірми, інформаційного супроводу бізнес-проектів, протидії і нейтралізації інформаційних атак тощо);

- наука (аналіз ефективності та інформаційне представлення наукової діяльності наукових установ, наукових видань, окремих науковців);

- освіта (моніторинг нормативно-правових документів у сфері освіти, аналіз і прогнозування освітньої діяльності ВНЗ);

- веб-середовище (просування інформації в інтернет-середовищі).

Паралельно загострюється питання підготовки фахівців, які володіли б відповідними методиками й технологіями, були здатними їх розробляти та надавати аналітичні послуги. Як зазначає Н. Кунанець, «діяльність інформаційно-аналітичних фахівців з консолідованої інформації призначена суттєво змінити засади накопичення, підходи до процесів опрацювання та подачі інформаційних ресурсів. Необхідність в отриманні релевантної інформації зумовлена переходом до прогностичних форм діяльності з використанням багатоваріантних моделей розвитку подій, що потребує не просто констатації фактів для доведення тієї чи іншої тези, а системного підходу до вирішення проблеми в цілому на основі поєднання інтелектуальних здібностей людини з функціональними можливостями сучасних автоматизованих інформаційних систем» [ 6, с. 477].

Залучення таких фахівців до наукової бібліотеки, яка традиційно надавала доступ до суспільно значущої інформації та знань, може бути перспективним з огляду на необхідність її адаптації до нових суспільних запитів і підвищення конкурентоспроможності на тлі діяльності інших інформаційних інституцій. Тим більше що як зарубіжні, так і вітчизняні бібліотеки сьогодні розвивають інформаційно-аналітичний напрям діяльності, що проявляється не лише в підготовці відповідного інформаційного продукту або наданні відповідних послуг, а й навіть у початку структурної формалізації у вигляді спеціальних інформаційно-аналітичних підрозділів.

Зокрема, у структурі Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського вже понад 20 років успішно функціонує Служба інформаційно-

аналітичного забезпечення органів державної влади, у Національній бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого – відділ інформаційного забезпечення Верховної Ради України, у Державній науково-педагогічній бібліотеці ім. В. О. Сухомлинського – відділ наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти, у Науково-технічній бібліотеці Національного авіаційного університету було створено відділ інформаційно-аналітичної та довідково-бібліографічної роботи (відділ бібліографії), у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва – відділ наукової інформації та бібліографії, в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. С. Грушевського функціонує відділ інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків із громадськістю, у Науковій бібліотеці ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка з метою моніторингу ефективності представлення наукових здобутків працівників університету у світовому інформаційному просторі створено Службу інформаційного моніторингу тощо.

Аналітичні підрозділи, які функціонують у вітчизняних наукових бібліотеках, спрямовують свою діяльність на забезпечення інформаційного супроводу процесів у різних галузях: політиці, освіті, науці, культурі. Водночас для фахівців, які там працюють, важливими є навички пошуку інформації, її систематизації, науково-аналітичного осмислення, підготовки інформаційно-аналітичного продукту, що містить консолідовану інформацію (у трактуванні Н. Кунанець та В. Пасічника), одержані з кількох джерел та системно інтегровані різнотипні інформаційні ресурси (знання), які в сукупності наділені ознаками повноти, цілісності, несуперечності та становлять адекватну інформаційну модель проблемної сфери з метою її аналізу, опрацювання та ефективного використання в процесах підтримки прийняття рішень [8, с. 62].

Ті навички та компетенції, які, за визначенням А. Соляник, є базовими професійними компетенціями інформаційного працівника: «Вміння стратегічно управляти інформацією в роботі з просування місії організації шляхом розробки і розгортання широкого асортименту інформаційних продуктів і послуг, перш за все – електронних.

Ключові компетенції ІІІ:

А. Управління інформацією в організації;

В. Управління мережевими інформаційними ресурсами;

С. Управління інформаційним сервісом;

Д. Застосування інформаційних інструментів і технологій» [16].

Питанню підготовки фахівців для бібліотечної галузі приділялося чимало наукової уваги. Різні аспекти підготовки бібліотечних працівників останнім часом висвітлювались у працях Т. Новальської [12] та Н. Бачинської [3], якими окреслено основні віхи розвитку вищої бібліотечної освіти в Україні, ґрунтовно проаналізовано особливості сучасних концепцій вітчизняних науковців щодо вдосконалення бібліотечно-інформаційної освіти; А. Соляник [16], якою обґрунтовано культуроцентричну модель вищої бібліотечно-інформаційної освіти, розкрито підходи до вироблення освітнього стандарту бакалавра інформаційної, бібліотечної та архівної справи; Г. Шемасвої [22], яка висунула ідею формування інноваційної моделі бібліотечної освіти на засадах тріади: освіта – наука – інновації; Н. Кушнарєнко [9], яка розглянула вищу бібліотечну освіту України в контексті гендерного підходу; Н. Кунанець і Н. Веретеннікової [7], які обґрунтували актуальність підготовки проблемно-орієнтованого бібліотечного фахівця; О. Сербіна і Т. Ярошенко [14], якими проаналізовано практичну площину реформування бібліотечної освіти на базі провідного університету галузі – Київського національного університету культури і мистецтв (КНУКіМ); С. Никитюк [11], якою було акцентовано увагу на гуманістичній складовій підготовки майбутнього бібліотечного працівника та ін.

Питанням бібліотечної освіти за кордоном присвятили наукові розвідки С. Алашеева, Т. Лиховид, А. Соколов, А. Царева, С. Чуканова та ін. [2, 10, 15, 20, 21].

Незважаючи на висвітлення науковцями різних аспектів модернізації бібліотечної освіти – впровадження дистанційного підходу, посилення технологічного та культурного компонентів, гуманізація підготовки майбутнього бібліотечного фахівця, усе ще залишається за рамками наукової уваги питання посилення аналітичної складової в підготовці фахівців бібліотечної справи.

З огляду на це, метою статті є висвітлення аналітичного компонента програми підготовки бакалаврів із спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» з досвіду КНУКіМ.

До минулого року в Україні підготовка фахівців аналітичного профілю здійснювалась у рамках магістеріуму за спеціальностями

«Документознавство та інформаційна діяльність», «Системний аналіз» (кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності Інституту гуманітарних та соціальних наук Львівської політехніки) [17, 18], «Консолідована інформація» (кафедра безпеки інформаційних технологій Навчально-наукового інституту інформаційно-діагностичних систем Національного авіаційного університету і факультету міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки) [13, 19]. Цього року оголошено набір до магістратури за програмою підготовки «Інформаційна аналітика та впливи» зі спеціалізаціями «Консолідація економічної інформації» та «Консолідація спеціальної інформації» кафедрою технологій управління факультету інформаційних технологій КНУ ім. Т. Шевченка [5] та на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за програмою «Інформаційна аналітика та зв'язки з громадськістю» в рамках спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Державним університетом телекомунікацій [4].

Водночас аналіз запропонованих зазначеними навчальними закладами освітніх програм підготовки фахівців аналітичного профілю засвідчив, що в них зроблено акцент на формування в студентів компетентностей, які умовно можна визначити як документознавчі та інформаційно-технологічні. Серед таких компетентностей, зокрема:

- методи анотування та реферування текстів; методи пошуку закономірностей, математичні, логічні, семантичні, об'єктні, системні й імітаційні методи моделювання та оптимізації систем різних класів;
- мови представлення знань і розмітки, методології розроблення орієнтованих на знання інформаційних систем та технологій, а також інструментальні засоби їх побудови й підтримання їхнього життєвого циклу;
- універсальні мови програмування, мови імітаційного моделювання та навички використання методів і засобів інженерії знань;
- уміння проектувати, реалізовувати, тестувати, упроваджувати, супроводжувати й експлуатувати програмні засоби роботи зі знаннями, включаючи засоби представлення, анотування й пошуку знань у мережі.

Як бачимо, ідеться, швидше, про програмно-технологічну аналітику, що, безумовно, теж актуально, проте такий підхід не охоплює змістовної аналітики, результатом якої є створення консолідованої інформації.

У 2016 р. керівництвом КНУКіМ у рамках затвердження спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» було ухвалено інноваційне на нинішньому етапі рішення щодо відкриття спеціалізації «Інформаційна аналітика» на бакалаврському рівні. До цього програмою підготовки бакалаврів за спеціальностями «Документознавство та інформаційна діяльність» та «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» з дисциплін аналітичного профілю було передбачено вивчення студентами курсів «Інформаційно-аналітична діяльність», «Аналітико-синтетичне опрацювання (обробка) документів» та подекуди «Аналітика тексту».

Відповідно, спеціалізація «Інформаційна аналітика» увійшла варіативною частиною до освітньої програми підготовки бакалаврів за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» разом з іншими спеціалізаціями – «Менеджмент бібліотечно-інформаційної діяльності», «Документознавство та інформаційна діяльність», «Бібліотечно-бібліографічна аналітика», «Менеджмент інформаційно-комунікативних технологій».

Програмою передбачено три блоки дисциплін, з яких два блоки є спільними для всіх п'яти спеціалізацій: дисципліни загальної підготовки («Іноземна мова», «Філософія», «Політологія», «Професійна та корпоративна етика» тощо), дисципліни професійної та практичної підготовки («Історія культури», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Соціальні комунікації», «Діловий етикет», «Теорія інформації», «Інформаційне суспільство: теорія і практика», «Аналітико-синтетичне опрацювання документів», «Інформаційні технології, системи та мережі», «Системи управління базами даних», «Інформаційно-пошукові системи», «Стандартизація та сертифікація» за фаховим спрямуванням, «Інформаційно-аналітична діяльність» та ін.), а також дисципліни, які мають забезпечити формування в майбутніх фахівців загальних і професійних компетентностей.

Щодо варіативного блоку спеціалізації, то ним за профілем «Інформаційна аналітика» передбачено викладання таких дисциплін, як «Теорія систем і системний аналіз», «Аналітика тексту», «Візуальна аналітика», «Інформаційна бізнес-аналітика», «Наукометрія і бібліометрія», «Інформаційне забезпечення політики» тощо, які спрямовані на формування компетентностей спеціалізації:

– здатність до проведення комплексного аналізу текстів різного функціонального, тематичного й жанрового характеру, якісної формалізації та інтерпретації інформації з науковим обґрунтуванням трактування тих чи інших фактів, формулюванням характеристики суб'єктів діяльності або об'єктів дослідження;

– здатність до структурування інформації, визначення закономірностей та встановлення причинно-наслідкових і системних зв'язків, здійснення інформаційної діагностики предметної сфери;

– здатність до аналізу візуальної інформації, уяочнення інформації (даних) через представлення в графічній формі, розуміння та створення уявних концептуальних моделей, алгоритмізації певних ситуацій;

– здатність вільно орієнтуватися в бібліометричних методах аналізу документних потоків (до аналізу цитувань, порівняльно-джерелознавчого аналізу, методів систематики, інформаційного моделювання, психолінгвістичного аналізу, контент-аналізу, співцитування), користуватися основними наукометричними показниками наукової продуктивності вчених, наукових видань, установ, країн (h-індекс, імпаکت-фактор, індекс оперативності, SJR, SNIP), вільно використовувати й застосовувати на практиці комерційні та відкриті наукометричні інструменти й бази даних;

– здатність до формування інформаційної бази та створення інформаційної продукції, що містить консолідовану інформацію, до написання аналітичних текстів різної тематичної спрямованості, висування гіпотез, використання технологій підготовки науково обґрунтованих прогнозів і рекомендацій тощо.

Як засвідчує практика, вказані компетентності вже сьогодні є затребуваними в бібліотечно-інформаційній діяльності для працівників інформаційно-аналітичних підрозділів спеціальних та національних бібліотек. З огляду на це, у програму підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» було введено спеціалізацію «Бібліотечно-бібліографічна аналітика», якою передбачено інтеграцію у варіативному блоці дисциплін безпосередньо бібліотечно-знавчого та аналітичного профілю. Поряд з такими вже традиційними для бібліотечної освіти курсами, як «Бібліотекознавство», «Історія бібліотечної справи», «Книгознавство», «Бібліографознавство», «Бібліотечно-

інформаційне обслуговування», до навчального плану введено дисципліни «Аналітика тексту», «Візуальна аналітика», «Наукометрія і бібліометрія», «Спеціальні бібліотеки та менеджмент знань», «Правова інформація та юридичні бібліотеки».

Актуальність упроваджених у КНУКіМ новацій підтверджує вітчизняний і зарубіжний ринок праці, які потребують фахівців-аналітиків (серед актуальних вакансій, станом на 4 травня 2017 р., – бізнес-аналітики, аналітики великих даних, аналітики баз даних, системні аналітики, аналітики консолідованої інформації, фінансові аналітики, цифрові аналітики тощо) [1, 28], досвід зарубіжних бібліотек, які відкривають вакансії інформаційного аналітика, системного аналітика, аналітика даних тощо [23–27], зарубіжних ВНЗ, які провадять підготовку фахівців зі спеціальності «Бібліотека та інформаційна наука» (Library and Information Science) і виокремлюють аналітичні спеціалізації, а також ознайомча практика студентів I курсу напряму «Інформаційна аналітика» у 2016–2017 навчальному році, яка виявила зацікавленість потенційних роботодавців у підготовці таких фахівців.

### Література

1. 462 вакансії: аналітик [Електронний ресурс] // Work.ua. – Режим доступу: <https://www.work.ua/jobs-аналітик/>. – Назва з екрана.
2. *Алашеева С. А.* Система подготовки кадров по библиотечно-информационному делу в ФРГ : науч.-практ. пособие / С. А. Алашеева. – Москва : Литера, 2009. – 160 с.
3. *Бачинська Н.* Базові концепції модернізації вищої бібліотечної освіти в Україні [Електронний ресурс] / Н. Бачинська // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – № 3. – С. 32–35. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkr\\_2015\\_3\\_10.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkr_2015_3_10.pdf). – Назва з екрана.
4. Вступ на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти у 2017 році [Електронний ресурс] // Держ. ун-т телекомунікацій : офіц. веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.dut.edu.ua/ua/369-vstup-na-navchannya-dlya-zdobuttya-stupenya-bakalavr-na-osnovi-povnoi-zagalnoi-serednoi-osviti-u-2017-roci>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.
5. Інформаційна аналітика та впливи [Електронний ресурс] // Факультет інформ. технологій, Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – Режим



доступу: [http://fit.univ.kiev.ua/entrants/masters\\_programmes/information-analyst-and-impacts](http://fit.univ.kiev.ua/entrants/masters_programmes/information-analyst-and-impacts). – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.

6. *Кунанець Н.* Консолідація інформації – новий напрям інформаційної діяльності бібліотек [Електронний ресурс] / Н. Кунанець // Записки Львів. нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаніка. – 2009. – № 1. – С. 475–494. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/lnnbyivs\\_2009\\_1\\_292009](http://nbuv.gov.ua/UJRN/lnnbyivs_2009_1_292009). – Назва з екрана.

7. *Кунанець Н. Е.* Проблемно-орієнтовані бібліотекарі: досвід минулого та вимоги сучасності / Н. Е. Кунанець, Н. Веретеннікова // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2013. – Спецвипуск 40. – С. 138–146.

8. *Кунанець Н. Е.* Вступ до спеціальності «Консолідована інформація»: навч. посіб. / Н. Е. Кунанець, В. В. Пасічник ; за заг. ред. В. В. Пасічника ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2010. – 194 с. – (Серія «Консолідована інформація»).

9. *Кушнарєнко Н. М.* Вища бібліотечна освіта України в контексті гендерного підходу [Електронний ресурс] / Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2014. – Вип. 43. – С. 69–78. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak\\_2014\\_43\\_11.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak_2014_43_11.pdf). – Назва з екрана.

10. *Лиховид Т. Ф.* Библиотечно-информационное образование в европейских странах: традиции и новации / Т. Ф. Лиховид // Вузы культуры и искусств в едином мировом образовательном пространстве : Междунар. симпозиум (Москва, 17–18 мая 2007 г.) : сб. ст. – Т. 2. – Москва, 2007. – С. 107–113.

11. *Никитюк С. С.* Гуманістична складова підготовки бібліотечного фахівця [Електронний ресурс] / С. С. Никитюк // Наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Серія «Бібліотекознавство. Книгознавство». – 2013. – Вип. 3. – С. 249–253. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprknuiobk\\_2013\\_3\\_43](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprknuiobk_2013_3_43). – Назва з екрана.

12. *Новальська Т. В.* Вища бібліотечна освіта в Україні: сторінки історії, шляхи модернізації [Електронний ресурс] / Т. В. Новальська // Наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Серія «Бібліотекознавство. Книгознавство». – 2015. – Вип. 4. – С. 97–101. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprknuiobk\\_2015\\_4\\_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprknuiobk_2015_4_17). – Назва з екрана.

13. Про професію аналітика консолідованої інформації [Електронний ресурс] // Кафедра безпеки інформ. технологій : офіц. веб-сайт. – Режим

доступу: [http://bit.nau.edu.ua/ua/forentrants/invitation/about\\_ci\\_bi](http://bit.nau.edu.ua/ua/forentrants/invitation/about_ci_bi). – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.

14. *Сербін О.* Аспекти реформування та вдосконалення сучасної бібліотечної освіти [Електронний ресурс] / О. Сербін, Т. Ярошенко // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – № 2. – С. 12–14. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkr\\_2015\\_2\\_5.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkr_2015_2_5.pdf). – Назва з екрана.

15. *Соколов А. В.* О бедном магистре замолвите слово / А. В. Соколов // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – № 10. – С. 5–15.

16. *Соляник А. А.* Культуроцентрическая модель модернизации высшего библиотечно-информационного образования [Електронний ресурс] / А. А. Соляник // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2013. – Вип. 40. – С. 31–41. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak\\_2013\\_40\\_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2013_40_9). – Назва з екрана.

17. Спеціальність 8.02010501 «Документознавство та інформаційна діяльність» [Електронний ресурс] // Нац. ун-т «Львів. політехніка». Каталог освітніх послуг Львів. політехніки. – Режим доступу: <http://edu.lp.edu.ua/naryamu/802010501-dokumentoznavstvo-ta-informaciynadiyalnist>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.

18. Спеціальність «Системний аналіз» (спеціалізація «Консолідована інформація») [Електронний ресурс] // Кафедра соц. комунікацій та інформ. діяльності. – Режим доступу: <http://skid-lp.info/node/74>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.

19. Факультет міжнародних відносин [Електронний ресурс] // Східноєвропейський нац. ун-т ім. Лесі Українки : офіц. веб-сайт. – Режим доступу: [http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/konsolidovana\\_informaciya\\_buulet.pdf](http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/konsolidovana_informaciya_buulet.pdf). – Назва з екрана. – Дата перегляду: 01.02.2017.

20. *Царева А. В.* Библиотечно-информационное образование во Франции : науч.-метод. пособие / А. В. Царева. – Москва : Либерей-Библинформ, 2007. – 180 с.

21. *Чуканова С. О.* Професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології у системі вищої освіти США : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Чуканова Світлана Олександрівна ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – Київ, 2016. – 22 с.

22. *Шемаєва Г. В.* Інноваційна модель бібліотечної освіти: перспектива реалізації / Г. В. Шемаєва // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2013. – Вип. 40. – С. 42–48.

23. British Library vacancy for Information Analyst in the Digital Preservation Team [Electronic resource] // Digital Preservation Coalition. – Mode of access: <http://www.dpconline.org/news/job-vacancies/british-library-vacancy-for-information-analyst-in-the-digital-preservation-team>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

24. Information Analyst, Digital Preservation [Electronic resource] // British Library Careers. – Mode of access: <https://britishlibrary.recruitment.northgatearins.com/birl/pages/vacancy.jsf?latest=01001014>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

25. Information Analyst / Librarian – Defence Science & Technology Agency (DSTA) [Electronic resource] // Library Association of Singapore. – Mode of access: <https://www.las.org.sg/wp/jobsboard/jobs/information-analyst-librarian-defence-science-technology-agency-dsta/>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

26. Library Information Analyst at Research Medical Library [Electronic resource] // The Texas Tribune. – 2016. – 26.05. – Mode of access: <https://salaries.texastribune.org/the-university-of-texas-md-anderson-cancer-center/departments/research-medical-library/positions/library-information-analyst/>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

27. Library Information Analyst – University of Arizona/ University Libraries/ Access & Information Services (AIS) Department [Electronic resource] // School of Information, College of Social and Behavioral Sciences/. – Mode of access: <https://ischool.arizona.edu/library-information-analyst-university-arizona-university-libraries-access-information-services-ais>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

28. LITS: Library and IT Services Jobs in United States [Electronic resource] // Jobs at Emory. Emory Healthcare. – Mode of access: <http://emory.jobs/usa/jobs/lits-library-and-it-services-jobs/new-jobs/?q=information+analyst>. – Title from the screen. – Date of access: 04.05.2017.

## References

1. 462 vakansii: analityk [462 vacancies: analyst]. *Work.ua*. Retrieved from <https://www.work.ua/jobs-аналітик/> [in Ukrainian].

2. Alasheeva, S. A. (2009). Systema podgotovky kadrov po bibliotechno-informatsyonnomu delu v FRG : nauch.-prakt. posobie [The system of training

personnel in the library and information business in Germany: a scientific and practical guide]. Moscow [in Russian].

3. Bachynska, N. (2015). Bazovi kontseptsii modernizatsii vyshchoi biblioteknoi osvity v Ukraini [Basic concepts of modernizing viscous bibliotech osvity in Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty – Bulletin Book Chamber*, no. 3, pp. 32–35 [in Ukrainian].

4. Vstup na navchannia dlya zdobuttia stupenia «Bakalavr» na osnovi povnoi zahalnoi serednoi osvity u 2017 rotsi [Admission to study for a degree «Bachelor» on the basis of complete secondary education in 2017]. *www.dut.edu.ua*. Retrieved from <http://www.dut.edu.ua/ua/369-vstup-na-navchannya-dlya-zdobuttya-stupenya-bakalavr-na-osnovi-povnoi-zagalnoi-serednoi-osviti-u-2017-roci> [in Ukrainian].

5. Informatsiina analityka ta vplyvy [Information Analysis and impacts]. *fit.univ.kiev.ua*. Retrieved from [http://fit.univ.kiev.ua/entrants/masters\\_programmes/information-analyst-and-impacts](http://fit.univ.kiev.ua/entrants/masters_programmes/information-analyst-and-impacts) [in Ukrainian].

6. Kunanets, N. (2009). Konsolidatsiya informatsiyi – novyy napryam informatsiynoyi diyalnosti bibliotek [Consolidation of information – a new area of Library information activities]. *Zapysky Lvivskoyi natsionalnoi naukovoї biblioteky Ukrayiny imeni V. Stefanyka – Notes of Lviv National Library of Ukraine named after V. Stefanyk*, no. 1, pp. 475–494. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/lnnbyivs\\_2009\\_1\\_292009](http://nbuv.gov.ua/UJRN/lnnbyivs_2009_1_292009) [in Ukrainian].

7. Kunanets, N. E., Veretennikova, N. (2013). Problemno-orientovani bibliotekari: dosvid mynuloho ta vymohy suchasnosti [The prolem-oriented librarians: the experience of the past and the demands of the modern life]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture*, Special issue 40, pp. 138–146 [in Ukrainian].

8. Kunanets, N. E. (2010). Vstup do spetsialnosti «Konsolidovana informatsiia» [Introduction to specialty «Consolidated Information»]. Lviv [in Ukrainian].

9. Kushnarenko, N. M. (2014). Vyshcha bibliotekna osvita Ukrayiny v konteksti hendernoho pidkhodu [Library Higher education Ukraine in the context of the gender approach]. *Visnyk Kharkivskoyi derzhavnoyi akademii kultury – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture*, issue 43, pp. 69–78. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak\\_2014\\_43\\_11.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak_2014_43_11.pdf) [in Ukrainian].

10. Lihovid, T. F. (2007). Bibliotekno-informatsionnoe obrazovanie v evropeiskih stranah: traditsii i novatsii [Library and Information Education v evropeiskih stranah: traditsii i novatsii].

in European Countries: Traditions and Innovations]. The universities of culture and arts in a single world educational space: *Mezhdunar. Simpozium (Moskva, 17–18 maya 2007 g.) – Intern. Symposium (Moscow, May 17–18, 2007)*, (Vol. 2, pp. 107–113). Moscow [in Russian].

11. Nykytyuk, S. S. (2013). Humanistychna skladova pidhotovky biblioteknoho fakhivtsia [Humanistic component in training of library specialist]. *Naukovi pratsi Kamyanets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Serii: «Bibliotekoznavstvo. Knyhoznavstvo» – Proceedings Kamenetz-Podolsk national university of Ivan James. A series of «Library Science. Bibliology»*, issue 3, pp. 249–253. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/npkpnuiobk\\_2013\\_3\\_43](http://nbuv.gov.ua/UJRN/npkpnuiobk_2013_3_43) [in Ukrainian].

12. Novalska, T. V. (2015). Vyscha bibliotekna osvita v Ukrayini: storinky istorii, shliakhy modernizatsii [Library Higher Education in Ukraine: History, Ways of Modernization]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Serii: «Bibliotekoznavstvo. Knyhoznavstvo» – Proceedings Kamenetz-Podolsk national university of Ivan James. A series of «Library Science. Bibliology»*, issue 4, pp. 97–101. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/npkpnuiobk\\_2015\\_4\\_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/npkpnuiobk_2015_4_17) [in Ukrainian].

13. Pro profesiuu analityka konsolidovanoi informatsii [On a trade of analyst of consolidated information]. *bit.nau.edu.ua*. Retrieved from [http://bit.nau.edu.ua/ua/forenants/invitation/about\\_ci\\_bi](http://bit.nau.edu.ua/ua/forenants/invitation/about_ci_bi) [in Ukrainian].

14. Serbin, O., Yaroshenko, T. (2015). Aspekty reformuvannya ta vdoskonalennia suchasnoi biblioteknoi osvity [Aspects of the reform and improvement of modern library education]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty – Bulletin Book Chamber*, no. 2, pp. 12–14. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkp\\_2015\\_2\\_5.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkp_2015_2_5.pdf) [in Ukrainian].

15. Sokolov, A. V. (2012). O bednom magistre zamolvite slovo [About the poor master say the word]. *Nauch. i tehn. b-ki – Scientific and technical libraries*, no. 10, pp. 5–15 [in Russian].

16. Solyanik, A. A. (2013). Kulturotsentricheskaia model modernizatsii vysshogo bibliotekno-informatsionnogo obrazovaniia [Culture-centric modernization model of higher library information education]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture*, issue 40, pp. 31–41 [in Russian].

17. Spetsialnist 8.02010501 «Dokumentoznavstvo ta informatsiina

diialnist» [Specialty 8.02010501 «Documentation and Information»]. *Natsionalnyi universytet «Lvivska politehnika». Kataloh osvitnikh posluh Lvivskoi politekhniki – National University «Lviv Polytechnic». Product Lviv Polytechnic education services*. Retrieved from <http://edu.lp.edu.ua/napryamy/802010501-dokumentoznavstvo-ta-informaciyna-diyalnist> [in Ukrainian].

18. Spetsialnist «Systemnyy analiz» (spetsializatsiya «Konsolidovana informatsiya») [Specialty «System Analysis» (specialty «Consolidated Information»)]. *skid-lp.info*. Retrieved from <http://skid-lp.info/node/74> [in Ukrainian].

19. Fakultet mizhnarodnykh vidnosyn [The Faculty of International Relations]. *eenu.edu.ua*. Retrieved from [http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/konsolidovana\\_informaciya\\_byuletyn.pdf](http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/konsolidovana_informaciya_byuletyn.pdf) [in Ukrainian].

20. Tsareva, A. V. (2007). *Bibliotechno-informatsionnoe obrazovanie vo Frantsii* [Library and Information Education in France]. Moscow: Libereia-Bibinform. 180 p. [in Russian].

21. Chukanova, S. O. (2016). *Profesiina pidhotovka fakhivtsiv iz bibliotekoznavstva ta informolohii u systemi vyshchoi osvity SSHA* [Professional training of Library and Information Science specialists in the system of higher education in the USA]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

22. Shemaieva, H. V. (2013). *Innovatsiina model bibliotechnoi osvity: perspektyva realizatsii* [Innovative model of library education: perspectives of realization]. *Visnyk Kharkivskoyi derzhavnoyi akademiyi kultury – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture*, issue 40, pp. 42–48 [in Ukrainian].

23. British Library vacancy for Information Analyst in the Digital Preservation Team. Digital Preservation Coalition. [www.dpconline.org](http://www.dpconline.org). Retrieved from <http://www.dpconline.org/news/job-vacancies/british-library-vacancy-for-information-analyst-in-the-digital-preservation-team> [in English].

24. Information Analyst, Digital Preservation. British Library Careers. [britishlibrary.recruitment.northgatearinso.com](http://britishlibrary.recruitment.northgatearinso.com). Retrieved from <https://britishlibrary.recruitment.northgatearinso.com/birl/pages/vacancy.jsf?latest=01001014> [in English].

25. Information Analyst / Librarian – Defence Science & Technology Agency (DSTA). *Library Assosiation of Singapore*. Retrieved from <https://>

[www.las.org.sg/wp/jobsboard/jobs/information-analyst-librarian-defence-science-technology-agency-dsta/](http://www.las.org.sg/wp/jobsboard/jobs/information-analyst-librarian-defence-science-technology-agency-dsta/) [in English].

26. Library Information Analyst at Research Medical Library. (2016). *The Texas Tribune*. Retrieved from <https://salaries.texastribune.org/the-university-of-texas-md-anderson-cancer-center/departments/research-medical-library/positions/library-information-analyst/> [in English].

27. Library Information Analyst – University of Arizona/ University Libraries/ Access & Information Services (AIS) Department. *School of Information. College of Social and Behavioral Sciences*. Retrieved from <https://ischool.arizona.edu/library-information-analyst-university-arizona-university-libraries-access-information-services-ais> [in English].

28. LITS: Library and IT Services Jobs in United States. *Jobs at Emory. Emory Healthcare*. Retrieved from <http://emory.jobs/usa/jobs/lits-library-and-it-services-jobs/new-jobs/?q=information+analyst> [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.05.2017.

**Tetiana Hrachak,**

Dr. Sci. (Social Communications), Senior Research Associate,  
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

**Disciplines of the Analytical Profile as a Component of the Bachelor's Degree Program «Information, Library and Archive Science»**

The article is devoted to the modernization of modern library education, the development of educational programs in the training of specialists in the specialty 029 «Information, Library and Archive Science» on the basis of the experience of the Department of Information, Library and Archives Science of the Kyiv National University of Culture and Arts. A retrospective analysis of the training of specialists in information analytics in higher educational institutions of Ukraine was carried out, and the direction of teaching for forming students' knowledge and skills (competencies) of documentary and information technology was revealed, which is topical, but does not cover semantic analytics, the result of which is the creation of consolidated information. The urgency and prospects of strengthening the analytical component in the program for the preparation of bachelors of information, library and archival affairs in the context of the need to staff the information and analytical direction of the activities of scientific libraries is substantiated. The program of training bachelors on specialty 029 «Information, Library and Archive Science» in the «Information Analytics»

area at the Kyiv National University of Culture and Arts is considered.

*Keywords:* library education, KNUKaA, ILAS, information analytics, libraries, information and analytical activity, bachelor.

**Татьяна Гранчак,**

д-р наук по соц. коммуникациям, ст. науч. сотр.,

Национальная библиотека Украины имени В. И. Вернадского

**Дисциплины аналитического профиля как компонент программы подготовки бакалавров специальности «Информационное, библиотечное и архивное дело»**

Статья посвящена вопросам модернизации современного библиотечного образования, разработки образовательных программ в рамках подготовки специалистов по специальности 029 «Информационное, библиотечное и архивное дело» на основе опыта кафедры информационного, библиотечного и архивного дела Киевского национального университета культуры и искусств. Проведен ретроспективный анализ подготовки специалистов информационной аналитики в высших учебных заведениях Украины, выявлена направленность обучения на формирование у студентов знаний и навыков (компетентностей) документо-ведческого и информационно-технологического характера, что является актуальным, однако не охватывает смысловой аналитики, результатом которой является создание консолидированной информации. Обоснована актуальность и перспективность усиления аналитического компонента в программе подготовки бакалавров информационного, библиотечного и архивного дела в контексте необходимости кадрового обеспечения информационно-аналитического направления деятельности научных библиотек. Рассмотрена программа подготовки бакалавров по специальности 029 «Информационное, библиотечное и архивное дело» направления «информационная аналитика» в Киевском национальном университете культуры и искусств.

*Ключевые слова:* библиотечное образование, КНУКиИ, ИБАС, информационная аналитика, библиотеки, информационно-аналитическая деятельность, бакалавр.